

Bibliographic Organization. Papers presented before the Fifteenth Annual Conference of the Graduate Library School July 24-29, 1950. Edited by Jesse H. Shera and Margaret E. Egan. Chicago-Illinois, The University of Chicago Press, 1951. 23 × 15 cm., xii, 275 blz.

ⁱIn onderhavig werk hebben Jesse H. Shera en Margaret E. Egan, beiden docenten aan de Universiteit van Chicago, de resultaten gebundeld van een tafelgesprek gehouden door enkele bibliografen en documentalisten.ⁱⁱ

De gestelde opgave ligt vervat in de dubbele vraag: welk is het doel van de bibliografische organisatie en door welke middelen kan dit doel bereikt worden? In eerste instantie wordt de omvang van het probleem onderzocht, uitgaande van de bepaling door Verner W. Clapp gegeven aan het begrip bibliografische organisatie, n.l. 'het voorbeeld van de doeltreffende ordening die ontstaat bij het systematisch registreren van de documenten der menselijke mededeling' (blz. 4). Het resultaat van dit onderzoek is dat een belangrijke plaats moet ingeruimd worden aan het vraagstuk van de systematische indeling. In dit laatste verband worden dan ook nieuwe gezichtspunten bijgebracht door Taube, Shera en Ranganathan, de eerste twee slechts in een embryonale vorm, de laatste echter met een uitvoerige argumentatie. Wat betreft de onderwerpsbeschrijving zijn deze drie gezichtspunten nagenoeg analoog: ten einde het gevaar van de voortdurend wisselende vorm en de onbestendige waarde van het onderwerp als catalografisch element te bezweren, wordt beroep gedaan op een combinatie van symbolen die de belangrijkste onderdelen van het onderwerp in zijn meest uitgebreide verschijningsvorm samenvatten, terwijl ieder symbool op zichzelf tot de spil wordt waarrond alle andere publicaties met verwante inhoud samengetrokken worden. Een dergelijk stelsel vertoont eerder een multidimensionaal dan een lineair karakter en anderzijds steunt het eerder op een referentiëel dan op een hiërarchisch gezag.

In verband met de indeling van de onderwerpscatalogus, komt men tot de conclusie dat hierbij in hoofdzaak rekening dient gehouden te worden met de verschillende groepen van gebruikers. Men onderscheidt vijf zulke groepen: de wetenschappelijke gebruikers, de opvoeders (waaronder tevens het onderwijzend personeel), de studenten, de practici en het groot publiek.

Zeer summier worden ten slotte de problemen van verwezenlijking onderzocht, waarbij vooropgezet wordt de noodzaak van samenwerking met verschillende instanties, o.m. regering, beroepsverenigingen, bibliotheken, handelsondernemingen en particulieren. Een samenvatting en overzicht van de uiteengezette standpunten door Margaret E. Egan besluit deze alleszins belangwekkende bijdrage tot de bibliotheconomie.

Ongetwijfeld worden hier een aantal nieuwe theoretische mogelijkheden geopend die de meeste aandacht verdienen, maar de vraag blijft nog steeds in hoeverre de praktische uitvoering daarvan het gestelde doel zal kunnen benaderen. De ervaring heeft ons immers geleerd dat het veiliger is uit de empirische werkelijkheid de theoretische gevolgtrekkingen af te leiden dan langs een vooraf uitgebouwd systeem tot de methodische toepassing over te gaan.

Dat weerhoudt evenwel niet de opmerking dat wij nog heel wat van de Amerikaanse bibliografen en catalografen te leren hebben, hoe ernstig onze inspanningen ook mogen zijn.

R. de Belser.

ⁱ In zijn manuscript geeft de jonge Raymond De Belser een inleiding op zijn betoog. Zijn bespiegeling van het fenomeen ‘symposium’ en het door De Belser aangehaald werk van Shera zijn door de redactie van *De Gulden Passer* geschrapd:

‘Een symposium heeft die interessante bijzonderheid dat, door het doelbewust convergeren van verschillende opinies, zich uit het onderwerp als het ware zwevende kristallen losmaken die weldra de vorm aannemen van afzonderlijke discussiekernen, en dat bij een later overzicht van de argumenten de conclusies zich als vanzelf opdringen. Dat weerspiegelt zich duidelijk in onderhavig werk.’

ⁱⁱ ‘Wij herinneren ons in het voorbijgaan dat Jesse H. Shera reeds vroeger op bibliotheconomisch gebied voortreffelijk werk leverde met de publicatie van *A social History of the Public Library Movement in New England from 1629 to 1855*.’